

סיפור פרשת לך-לך עפ"י מדרשי חז"ל

שנתיים אחרי שזרקו את אברהם אבינו לכבשן האש וה' הצילו. חלם נמרוד חלום וראה איך שעומד ע"י כבשן האש עם הרבה חיילים ואדם שדומה לאברהם אבינו יוצא מתוך האש וחרבו שלופה ומכוונו נגד נמרוד. נמרוד וחייליו החלו לברוח ואברהם זרק עליהם ביצה, כשהביצה התפוצצה נהיה מזה נהר גדול וכל החיילים טבעו ומתו חוץ מנמרוד ושלוש שרים שדומים לו, ואז הנהר חזר להיות ביצה ומהביצה יצאה אפרוח שקפץ על ראשו של נמרוד וניקר לו עין אחת. נמרוד התעורר בבהלה משנתו וקרא לחרטומיו שיפתרו לו את החלום, אחד מהחרטומים אמר שחשב על פתרון: שהנה הולך ומתקיים מה שראו החוזים בכוכבים ביום שאברהם נולד שהוא יילחם עם צבאו של נמרוד, ונמרוד יברח עם שלושה מלכים, אמרו החרטומים שצריך לשלוח מישהו שיהרוג את אברהם.

אליעזר (בן נמרוד) עבד אברהם שמע את הדברים ורץ לספר לאברהם מיד הלך אברהם לארץ ישראל לבית של 'שם' ונח התגורר אז אצל שם, אחרי חודש שהיה שם הגיע תרח לבקר את אברהם, ואברהם אמר לו שיבוא איתו לארץ כנען כי עכשיו נמרוד צריך אותו אז מחזיקו כשר צבא, אבל עוד קצת כשלא ימצא את אברהם ותרח גם יזדקן ירצה נמרוד להרגו. נח ושם הסכימו לדברי אברהם ושכנעו את תרח לשמוע לאברהם והלכו לחרן, אברהם קירב הרבה אנשים ולמדם דרך ה', אבל היו גם הרבה שצחקו עליו וה' אמר לו לך מארצך ואתן לך עשירות ואפרסם את שמך, וה' לא אמר לו לאיפה ללכת כי רצה לנסות את אברהם אם הוא באמת אוהב אותו, ואברהם לא שאל שאלות אלא מיד הלך עם שרה לוט ונחור, עד שהגיעו לארץ כנען, ובנה מזבח והתפלל לה' וברוה"ק ראה מה יהיה לבניו בא"י והתפלל להצלחתם.

ה' רצה שוב לנסות את אברהם ועשה רעב בארץ. אברהם לא התלונן והלך לארץ מצרים כי שם היה הרבה אוכל, בדרך עצרו במלון לנוח ולאברהם לא היה כסף לשלם לבעל המלון וכתב לו שטר חוב. לפני שהגיעו למצרים עמד אברהם ע"י הנחל וגם שרה עמדה ע"י הנחל ודמותה השתקפה לאברהם וזה היה פעם הראשונה שראה אותה, ואמר לה שהיות והיא אישה יפה הוא מפחד שהמצרים יהרגו אותו ויקחו אותה למלך לכן ביקש ממנה שתאמר שהיא אחות של אברהם, (הרי גרו בבית תרח יחד כאח ואחות) ובכל זאת גם החביאה בתיבה. כשהגיעו למכס בדקו את כל החבילות ושילם מכס וכשהגיעו לתיבה אמר אברהם שהוא מוכן לשלם יותר מכס אבל הוא לא רוצה לפתוח, השוטרים גברו על אברהם ופתחו את התיבה וראו את שרה, גנבו אותה ולקחו אותה למלך פרעה.

ה' הביא על פרעה וילדיו וביתו עונשים ונגעים קשים, וכן היה מלאך שהיה ליד שרה וכל פעם שאמרה לו 'הך' היכה את פרעה, עד שפרעה נאלץ להחזירה לאברהם, ונתן לאברהם הרבה כסף וזהב ושומרים לשמור על שרה והזהיר את המצרים שלא יגעו בה. אח"כ חזר אברהם לביתו ובדרך נכנס למלונות שהתאכסן שם ושילם את חובותיו ובנה מזבח והתפלל לה'. לוט אחיינו של אברהם הלך עם אברהם לכל מקום, ו'טוב לצדיק טוב לשכינו' וללוט גם היה הרבה כסף וצאן, אבל רועי לוט היו רשעים ורעו עם צאנם בשדות אחרים, אמרו להם רועי אברהם שזה גזל. ענו רועי לוט שה' הבטיח את א"י לאברהם, והרי אין לו ילדים ממילא לוט יירש אותו, והחלו לריב הרועים ביניהם, ראה אברהם את המריבות ולא רצה שרועיו ילמדו מרועי לוט והחליט להיפרד מלוט ואמר לו שאם ילך לשמאל ישאר הוא בימין (ולהיפך) ואם פעם יצטרך עזרה אברהם יעזור לו. לוט שהיה כפוי טובה אמר שאינו צריך את אברהם ולא את אלוקיו ונפרדו דרכם, ולוט הלך לסדום.

נמרוד הרשע יצא לצוד חיות וראה חיה יפה התחיל לרוץ אחריה עד שאיבד את החיילים ולא ידע את הדרך חזרה, בהמשך הדרך ראה אוהל, כשהתקרב ראה שזה ביתו של אברהם אבינו, מחוסר ברירה נכנס לשם ואברהם עשה עצמו שאינו מכיר את נמרוד ונתן לו לאכול ולשתות, כשסיים לאכול שאל כמה צריך לשלם, הוציא אברהם את פנקסיו וחישב את כל האוכל שנתן עד היום לאנשים ואמר לנמרוד את הסכום של אלפי שקלים, התפלא נמרוד שעל ארוחה אחת משלמים כ"כ יקר.

אמר לו אברהם שכל מי שאוכל שה' ישלם שכרו, ואתה {נמרוד} אומר שבראת את העולם אז אתה צריך לשלם לי, נמרוד לא ידע מה לעשות וגם לברוח לא יכול כי היו סביב מלא עבדים ומשרתים ואמר לאברהם הרי אתה יודע את האמת שלא בראתי את העולם אמר לו אברהם שיכתוב לו על שטר שהוא שיקר את כולם, ומודה שה' ברא את העולם ולא הוא, נמרוד כתב את השטר וחתם את שמו ואז שלחו אברהם, מיד שלח אברהם את עבדיו שילכו להראות את הכתב לכל האנשים.

כשהגיע נמרוד לביתו ראה שהרבה אנשים הפסיקו להשתחוות לפסל ושמע על מעשה אברהם ושאל את יועציו מה לעשות, אמרו לו שייקח את לוט שדומה לאברהם והוא יכריח אותו לומר לכולם שהשטר הזה מזויף. לנמרוד היה שר בצבא ששמו 'כדרלעומר' והחליט שרוצה להיות לבד מלך, הלך לעילם וראו שהוא גיבור אמיתי ועשוהו למלך עליהם, נמרוד שמע ששרו לשעבר נהיה מלך כעס מאד והחליט לצאת למלחמה נגדו ויכבוש את עילם, היו לו שמונה אלף חיילים ויצא לעילם, כדרלעומר שמע זאת ויצא גם הוא למלחמה נגד נמרוד, אבל היו לו רק חמשת אלפים חיילים והם פחדו, אמר להם כדרלעומר שלא יפחדו והתחבא עם חייליו מאחורי הר וכשעברו נמרוד וחייליו את ההר באו חיילי כדרלעומר מאחוריהם ותקפו אותם והרגו את רוב החיילים של נמרוד, אח"כ שמע כדרלעומר שבאזור של סדום יש שפע של אוכל וכסף ורצה ללחום בהם ולכבוש אותם, כששמעו זאת המלכים של סדום, עמורה, אדמה וצבויים באו ונכנעו לו, ושלחו לו כל שנה מיסים, כך במשך שתיים עשרה שנים עד שהחליטו המלכים שלא צריך לתת לו יותר מס.

לאחר תקופה ארוכה שלא קיבל את המס והבין שלא רוצים יותר לתת לו, כעס מאד וקרא לתדעל מלך גויים ולאריין מלך אלסר ואמר להם שיבואו יחד איתו למלחמה נגד המלכים, כששמע נמרוד שיוצאים נגד סדום נהיה שוב חבר של כדרלעומר ויצא איתו למלחמה (כי רצה שיכבשו את סדום ויוכל לקחת את לוט שיוזיע ברבים על זיוף השטר שכתב לאברהם), בדרכם לסדום עברו ב'עשתרות קרניים' (הרים גבוהים עם סלעים כמו קרניים) וגרו שם אנשים ענקיים וגיבורים שקראו להם 'רפאים', כדרלעומר וחביריו לחמו איתם והרגום ולקחו את כספם, חוץ מ'עוג' שברח משם, בהמשך הדרך כבשו שבע ערים עד שהתקרבו לסדום, אז שמעו מלכי סדום ועמורה, אדמה וצבויים שבאים להילחם איתם והתאספו עם חייליהם לעשות מלחמה נגד.

נמרוד החליף את שמו לאמרפל (מלשון: אמר - להפיל - את אברהם - לאש), במלחמה - אמרפל וחביריו הרגו את היריבים וחלקם הצליחו לברוח ורצו אחריהם עד שעברו ע"י ביצה עמוקה מחימר, מלך סדום ומלך עמורה שקעו בתוכו ומלך עמורה טבע מיד.

עוג שניצל מעשתרות קרניים בא לאברהם ואמר לו שנמרוד כבש את סדום ותפס את לוט, פחד אברהם שעכשיו לוט יפרסם שהשטר מזויף, וגם נזכר שהבטיח ללוט שיעזור לו בעת צרה, אברהם קרא לאליעזר ולענר, אשכול וממרא והביאו את חייליהם ויצאו למלחמה נגד נמרוד וכשהתקרבו לצבא של נמרוד פחדו כולם להתקרב ואברהם אמר להם שישמרו על חפציהם ואברהם הלך עם אליעזר עד הצבא, כשראו חיילי נמרוד שאברהם הגיע החלו לזרוק עליו חיצים וחרבות, התפלל אברהם לה' שיצילו וקרה נס, כל החיצים נהפכו לקש והחרבות הפכו לחול, רצו החיילים לתופסם, זרקו אברהם ואליעזר חזרה את הקש והחול ובנס נהפך חזרה לחיצים וחרבות והרגו את כל החיילים ורק נמרוד עם שלשת המלכים הצליחו לברוח - וזה היה החלום שנמרוד חלם. אברהם התחיל לחזור עם החיילים, בדרך שמעו צעקות מהביצה של החימר וראו שם את מלך סדום שכמעט טבע, עשה אברהם עם היד תנועת הרמה ומלך סדום יצא מהביצה, ואז ראו כל הגויים שה' עוזר לאברהם והאמינו שגם מעשה 'כבשן האש' היה אמיתי, מיד באו כל המלכים בארץ ישראל ששמעו על גבורתו והושיבו אותו על במה גבוהה והמליכו אותו עליהם למלך וקרא לו 'נשיא אלוקים', ושם בן נח הביא לאברהם לאכול לחם ולשתות יין (כי בין ההרוגים היו צאצאי שם שהיו רשעים ורצה שאברהם ידע שהוא לא מקפיד עליו), ובירך את אברהם, אברהם הביא לשם 'מעשר' כי הוא היה כהן.

מלך סדום אמר לאברהם שיחזיר לו את חייליו וישאיר לו את הכסף, אבל אברהם לא רצה שיגידו שעשה את המלחמה בשביל כסף, אמר לסדום שאינו צריך ממנו כלום מחוט ועד שרוך נעל, רק שישלם לענר, אשכול וממרא שעזרו לו כששמרו על הכלים, אח"כ חשב אברהם לעצמו אולי בין ההרוגים היו צדיקים ויענש, ואולי קיבל עכשיו את שכרו בגן עדן, אמר לו ה' שלא ידאג כי הוא שמר עליו וכולם היו רשעים, ויהיה לו שכר גדול, אמר אברהם מה שווה הברכה אם אין לו ילדים ואליעזר יירש אותו בסוף, הבטיח לו ה' שיהיה לו ילדים, אמר לה' שראה בכוכבים שלא יהיה לו ילדים הריים אותו ה' מעל הכוכבים והראה לו את כל הכוכבים שא"א לספור אותם, כך לא יוכלו לספור את צאצאיו.

אברהם האמין לה' וזה היה מצווה גדולה.

ה' הבטיח לאברהם שייתן לזרעו את א"י, פחד אברהם שיחטאו ולא יירשו את הארץ, אמר לו ה' שיביא שלש עגלות, שלש עיזים ושלשה אילים ויחתכם לחצי וישים אותם אחד מול השני ובצד אחד ישים תור וממולו ישים גוזל ויעש כן אברהם ונפלה עליו תרדמה ובחלומו שאלו ה' אם יחטאו בניך במה אענישם בשיעבוד מלכויות או בגיהנום ביקש אברהם מה' שיאמר לו במה לבחור, אמר לו ה' לבחור בשיעבוד מלכויות, ונהיה חושך וראה את כל מה שיקרה לבני" ופתאום בא דוד המלך ורצה להרוג את מלכות הרשעים, אמר לו אברהם כבר בחרתי בעונש הזה לבניי, ואל תהרגם עד ביאת המשיח - ואברהם התעורר, כששקעה השמש ירד מהשמים תנור עשן ולפיד אש ועברו בין הבתרים.

כעבור עשר שנים מאז שבאו לארץ ישראל עוד לא נולדו לאברהם ושרה ילדים, אמרה שרה לאברהם שייקח את שפחתה הגר, והגר נפקדה מיד בבן (כי ה' לא התאוה לתפילתה), הגר חשבה שהיא יותר צדקת משרה והעליבה אותה. שרה נפגעה ועשתה עין הרע על ולדה ומת, ואמרה לאברהם שבגללו הגר מזלזלת בה, אמר לה אברהם שתעשה בשפחתה מה שתרצה.

שרה נתנה לה עבודות קשות עד שברחה מהבית ועצרה לנוח ע"י מעין, בא אליה מלאך ושאלה על מעשיה, סיפרה לו על מעשי שרה, שאל אותה המלאך: הגר שפחת שרי מאיפה באת ולאן את הולכת, כששמעה שגם המלאך קורא לה שפחת שרי (כי חשבה שכבר איננה שפחה) ענתה משרה גבירתי אני בורחת, בא מלאך שני ואמר לה לחזור לאברהם אפי' ששרה מענה אותה, בא מלאך שלישי ואמר לה שתחזור לאברהם ולא תפחד מעה"ר כי יהיה לה הרבה צאצאים, בא מלאך רביעי ואמר לה שהיא תפקד בבן ותקרא שמו 'ישמעאל', והוא יהיה פרא אדם אבל בגלל שהוא בן של אברהם יהיה לו ארץ יותר גדולה מאחיו, כשראתה שבאו ארבעה מלאכים נדהמה ואמרה ה' רואה אותי גם כאן ושלח אלי מלאכים, וחזרה לשרי ודברי המלאכים התקיימו וילדה בן ולפני שקראה לו שם, אברהם קרא לו ע"פ רוח הקודש בשם 'ישמעאל'.

אחרי שלש עשרה שנה כשהיה אברהם בן תשעים ותשע אמר ה' לאברהם שרוצה לתת לו מצות 'ברית מילה' וימול את עצמו ואת ישמעאל בנו וייתן לו בן משרה, וכל תינוק שיולד ימולו אותו ביום השמיני להיוולדו ובזה יהיה ליהודי.

